

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 693
van **JORIS NACHTERGAELE**
datum: 22 april 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Melkcontrolecentrum Vlaanderen (MCC) - Jaarverslag

Begin april publiceerde het Melkcontrolecentrum Vlaanderen het jaarverslag voor 2020. Daaruit komen een aantal interessante cijfers naar voren omtrent de Vlaamse melkveesector. Zo stelt het verslag vast dat er minder vrijwillige melkcontroles (ongeveer -8% t.o.v. 2019) werden uitgevoerd door steeds minder melkveehouders. Terwijl er in 2019 nog 4107 melkveehouders waren, daalde dat aantal vorig jaar naar 3994. Dat er 4% meer melk werd opgehaald ten opzichte van het jaar voordien onderstreept nogmaals de aanhoudende trend van schaalvergroting en professionalisering in de sector. Deze laatste trend heeft als voordeel dat de kwaliteitcijfers dan weer jaar na jaar sterker worden. Maar liefst 98% van de melkveehouders voldoet aan de hoogste kwaliteitsnormen, waardoor onze Vlaamse melk haar label van 'wit goud' waarmaakt.

In een reactie geeft de voorzitter van de raad van bestuur van MCC onder meer aan dat 2021 voor MCC ook het jaar van data en digitalisering wordt. Volgens de voorzitter moet de integratie van data via DjustConnect ervoor zorgen dat IKM-audits minder tijdrovend worden voor de melkveehouder, wat op zijn beurt dan weer de melkkwaliteit ten goede kan komen (IKM: integrale kwaliteitszorg melk).

In haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 515 van 17 april 2020 stelde de minister dat er reeds vijf dataleveranciers waren aangesloten op het platform zodat bewijsstukken voor het behalen van IKM-normen rechtstreeks via IKM-net worden gedeeld.

1. Hoe evalueert de minister de cijfers van het MCC rond melkkwaliteit en melkcontroles in 2020 voor de Vlaamse melkveesector? Welke conclusies trekt de minister verder uit het jaarrapport van het MCC?
2. Hoe staat de minister tegenover het dalende aantal melkveehouders en vrijwillige melkcontroles in Vlaanderen? Zal zij daarop inspelen met beleidsinitiatieven?
3. Hoeveel staat de digitalisering en de administratieve vereenvoudiging voor de Vlaamse melkveehouder via IKM-net en de integratie van de gegevens via DjustConnect? Hoeveel dataleveranciers zijn inmiddels aangesloten op het platform? Welke plannen zijn er voor het jaar 2021 en wat is de concrete impact voor de Vlaamse melkveehouder?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 693 van 22 april 2021
van **JORIS NACHTERGAELE**

1. Uit de cijfers die in het jaarrapport staan, kan ik alleen maar besluiten dat in Vlaanderen, jaar na jaar, melk van topkwaliteit wordt geproduceerd. Zowel voor het kiemgetal, het coligetal, het celgetal als de antibioticaresiduen zijn de resultaten geweldig. Dit wijst er op dat de landbouwers veel aandacht hebben voor hygiëne op het bedrijf en voor de gezondheid van hun dieren. Er zijn bijna geen bedrijven die strafpunten opgelegd krijgen en we mogen daar heel trots op zijn.

Verder valt het op dat MCC zijn werking heel goed heeft kunnen verderzetten in deze coronatijden. Een aantal activiteiten waarbij men fysiek moet samenkomen (denk maar aan voordrachten voor dierenartsen) stonden op een lager pitje, maar de controle van de melk is in deze moeilijke omstandigheden vlot kunnen doorgaan.

Tot slot wil ik graag aanstippen dat MCC groeit en bloeit. Naast de taken die het bedrijf altijd op zich genomen heeft, gaat men nu ook verder en neemt men taken op die passen in de steeds veranderende zuivelwereld. Zo is MCC recent erkend door de Stichting Weidegang, waardoor MCC nu audits kan uitvoeren en weidemelk kan certificeren. Dit toont aan dat MCC een dynamische onderneming is die zich aanpast aan de noden van de sector.

2. De daling in het aantal melkveebedrijven is al een hele tijd aan de gang. In 2000 waren er nog 5700 melkveebedrijven terwijl er nu slechts 3994 zijn. Elk jaar daalt het aantal bedrijven maar stijgt de melkproductie, wat aantoont dat bedrijven groter en/of efficiënter worden.
Van alle melk die geproduceerd wordt op de melkveebedrijven, worden stalen genomen. Zowel de samenstelling als de kwaliteit van de melk wordt gecontroleerd in het Melkcontrolecentrum (of in de Waalse tegenhanger Comité du Lait). Het gaat om heel veel stalen die van een heel goeie kwaliteit blijken te zijn. Het feit dat er in 2020 minder vrijwillige stalen werden genomen, is volgens de accountmanager van MCC te wijten aan de lagere melkprijs vanwege corona. Landbouwers bezuinigen op extra staalnames en controles. De kans bestaat dus dat dit een voorbijgaand fenomeen is.
3. Afgelopen jaar werd volop ingezet op de verdere uitbouw van het platform DjustConnect, dat datadeling voor IKM-Net mogelijk maakt. Aandacht blijft vooral gaan naar de duurzame verankering van DjustConnect als blijvend platform, dat spelers vanuit de hele agrovoedingsketen kan aantrekken, en overeind blijft als hét Vlaams platform voor datadeling. Daardoor is veel tijd gegaan naar het uitwerken van een businessplan en het afstemmen ervan met de sector.

Daarnaast is er het afgelopen jaar op vraag van de melkveehouders ook ingezet op het creëren van extra functionaliteiten op IKM-Net. Zo kunnen melkveehouders nu ook zelf documenten digitaal beschikbaar maken in hun persoonlijk IKM-Net door simpelweg te mailen. Er werd ook verder gewerkt aan de gebruiksvriendelijkheid van zowel de applicatie IKM-net als het datadeelplatform DjustConnect.

Zowel via de helpdesk als tijdens interactieve workshops en webinars i.s.m. Boerenbond, Dierengezondheidszorg Vlaanderen (DGZ), MCC en IKM werden Vlaamse

melkveehouders die met IKM-Net aan de slag willen, verder geholpen. Bij de aankondiging van de auditrondes aan de melkveehouders, verwijst MCC als operationele uitvoerder van de opdrachten van IKM nu ook onmiddellijk door naar IKM-net. MCC wijst de melkveehouders op de mogelijkheid dit te gebruiken en hen daarbij te helpen.

We merken via o.a. de webinars rond IKM-Net dat de wil om aan de slag te gaan met digitale tools groot is, als de boeren hier direct voordeel bij hebben.

Voor 2021 wil het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO), in samenwerking met MCC en DGZ, de IKM-net-applicatie overdragen aan MCC Vlaanderen die het lastenboek IKM in de praktijk brengt, zodat zij dit in eigen beheer verder kunnen uitrollen naar meer melkveehouders en extra dataleveranciers. Specifiek voor IKM-net worden nu al zes databronnen geïntegreerd. Voor deze toepassing is hiermee het potentieel voor meer dan 80% ingevuld. De echte groei zit in het open trekken van het concept en de basisstructuur van IKM-net naar andere lastenboeken. Een landbouwer is zelden erkend bij slechts één lastenboek. Audits van verschillende lastenboeken worden ook vaak gecombineerd. De audits voor bijvoorbeeld IKM en Codiplan gebeuren op eenzelfde moment. Sterker nog, landbouwers moeten vaak dezelfde gegevens tonen voor meerdere lastenboeken. Wateranalyses bijvoorbeeld, die nu reeds digitaal beschikbaar zijn in IKM-net, moeten toch nog op papier bijgehouden worden voor Belpork. Of de keuringscertificaten van de spuitmachine, nu reeds digitaal beschikbaar in IKM-net, is ook nodig voor Vegaplan. Eén centraal digitaal auditsysteem 'lastenboeken.net' zou, aldus de Vlaamse landbouwers, een sprong vooruit zijn wat betreft administratieve vereenvoudiging, maar ook digitalisatiegraad. ILVO bekijkt samen met de lastenboeken de mogelijkheden hiervoor.

Naast de vraag van de overdracht van de IKM-Net-applicatie naar MCC, heeft Milk.BE gevraagd om de duurzaamheidsmonitor voor de melkveesector en de zuivelindustrie te ontwikkelen. Er loopt op heden overleg tussen Milk.BE, ILVO, DGZ en MCC om de beide vragen alsnog vanuit een bredere scope te kunnen beantwoorden.

De uitbreiding van DjustConnect met extra dataleveranciers bleek het afgelopen jaar een extra uitdaging. Budgetten voor innovatie en digitalisatie vrij krijgen bij bedrijven, is niet gemakkelijk in deze crisisperiode. Nu al ondersteunt het ILVO via het COOCK-project 'API-economie' de Vlaamse agrofoodbedrijven om de stap richting DjustConnect te zetten via inspiratie- en informatiesessies en technische workshops.